

// තිය බැලීමෙන් මගේ බලාගෙන ඉන්න ඇගේ මුහුණ දෙස යැලිත් වටාවක් මම බැලුවෙමි. ලෑපි කිසි දෙයක් මේ අම්මාගේ කැමැත්තෙන් පිට කරන්නේ නෑ. මෙහෙම වන බලා ඇවිත් ඒ ගැන පොලිස්සියට පැමිණිල්ලක් කිරීමට මගේ මහත්තයට වෙන දේ පොඩ්ඩක් හිතන්න.

"මට අද දවල් ඉඳන් හොඳටම බැන්නා. බිම ඉඳගෙන වලං හෝද හෝද ඉන්නකොට තබ් ගලකින් ගැනුවා. උන් කොන්ද රිඳෙනවා. මේ ටිකේම රනිකුඳා පත්තු කරලා ඇගට දානවා"

මේ මුහුණකට මානසික ලෙඩක්ද? ඇගේ කතාව අසාගෙන සිටි අප හැමටම හිතුවේ එහෙමයි. ඇගේ හය හැවිරිදි දියණිය අම්මාගේ වෙරි දැවටීමෙන් සිටියාය. මාස 4 ගැබ්බිණියක් වූ ඇය අප වාර්ටුවේ සිටියේ අවුරුදු 8 තියේ සිටි තම සැමියාගේ අධිමතෙට්ටම් ඉටිසාගත නොහැකි තැන මැලෙතියෙන් නැමැති රසායනික චීප ගර්ථන කරගෙනය. වාසනාවකට ඇගේ කුසේ සිටි දරුවාට නානියක් සිදුව තිබුණේ නෑ.

අනිත් කොන

කායික කටහන ශාඛාව

වෛද්‍ය බෝධිනී සමරතුංග

වත්මන් ශිෂ්ට යැයි සම්මත සමාජය තුළ, මානුෂීය ගුණාංග, සත්පුරුෂ බව, කරුණාව මෙහිදී බොහෝ සෙයින් උසස් කොට

// බිමත් සැමියාගේ අඩම් තෙට්ටම් වලට ලක්වී අවසන ඔහු විසින් ගිනි තබා පුළුස්සා

මොකක්ද මේ GBV

"අම්මේ බැඳපු මුල ඉඳන්ම මහත්තයා මෙහෙම කරදර කරාද?"
"මව්. ඒත් අපි බැඳලා නෑ" ඇගෙන ලැබුණේ අප වින්මිත කරවන සුළු උත්තරයක්. ඇය අවුරුදු 8 තියේ මෙලෙස බොහෝ කරදර වඳගෙන ජීවත්වී සිටින්නේ ඇය නිතියෙන් විවාහ කර නොගත් මිනිසෙක් සමගය.

"බැඳලා නැත්නම් මොන එහෙකට මෙහෙම කරදර වඳගෙන ඉන්නවද?" මා අසල සිටි තව අයෙක් ඇසුවා.

"ලොකු දුව නියා ඉවසගෙන ගිටියා. ඒ කොහොම වුනත් මම මහත්තයාට ආදරෙයි. මට පැමිණිලි කරන්න ඕනේ නෑ. මට වෙන කරන්න දෙයක් තිබුණේ නෑ"

කිසිම හැඟීමක් ඉරියව්වක් නැති ඒ මුහුණේ නිහඬවත් උකස්වත් සටහන් වී තිබුණේ නෑ. "බිට්ටම තමයි කරදර වැඩි" අප හා කතා බස් කරමින් සිටින අතර ඇය පැවසුවා මතකය.

උපුටා ගැනීම, මා විසින් රචිත "අනිත් කොන" පිටු අංක 69-70

Gender based violence කියන දේ ගැන කාර්තාවක් ලෙස අප දැනගෙන සිටිය යුතුමයි.

සැලකේ. එනිසා බොහෝ රටවල රාජ්‍ය ව්‍යවසායකය තුළ, රාජ්‍ය ආයතන තුළ නියෝජ්‍ය පිටු දැකීමේ වැඩ පිලිවෙලවල් දියත් කෙරේ.

ගැහැණු පිරිමි හෝ කිසිම කෙනෙක් නියෝජ්‍යට ලක්විය යුතු නොවේ යන්න අද ලෝකයේ ප්‍රබලතම ගුණාංගයයි. එය ධර්මයේ වින්තනයයි. නියෝජ්‍ය තුලින් කායික මෙන්ම මානසික දුබලතා ඇති වේ. එය සමාජයක ගුණාත්මක භාවයට දැඩි හානියක් ඇති කරයි

විශේෂයෙන්ම කාර්තාවන්ට සිදුවන නියෝජ්‍ය , ඇයගේ සැමියාගෙන් හෝ නිවසේ සිටින ඔහුගේ හෝ ඇයගේ පවුල්වල සාමාජිකයින්ගෙන් සිදුවිය හැකිය. පවුල රැකීම හෝ නම්බුවරැකීම කියා ඒ දේ ඉටිසීම හෝ, අනුබල දීම හෝ දරාගැනීම සිදු කළ යුතු නොවේ.

අවුරුදු ගණනාවක්, කාර්තා, ළමා සහ මනෝවේද්‍ය අංශ තුළ වැඩ කර ඇති මම, මේ සමූහය තුළ දුටු යම් යම් මතිමතාත්තර ඔස්සේ මේ දේ ලියන්නම ඕනෑ යැයි සිතුවා. මාගේ ලියවීමේ දන්නා අය, මා අවුරුදු ගණනාවක් තියේ ගැහැණුන් සහ දරුවන් ගැන ලියන අත්දැකීම් කියවනවා ඇති... මේ කොටස මා උපුටා ගත්තේ එවන් එක් කතාවකින්, අනිත්කොන පොතෙන් (මා විසින් රචිත)

තිබු දේවී ඇග පුරා පිලිස්සුම් කුටාල සහිතව කෙදිටි ගාමිත් ඉල්ලුවේ මැරෙන්නට පෙන්නක් දෙන්න කියාය. මුලදී සැමියා ඇය පිලිස්සූ බව කියවූද පසුව කල් ගත වෙද්දී තමාම ඇගට ගිනි තියාගත් බව කියාය. ඇගේ සැමියා රෝහලට පැමිණෙද්දී පවා බිමත්වී සිටි බවද නොයෙක් වර වාර්ටුවෙන් පිටතට එලවූ බවද

මහත්තයා මට පහරක් ගැහුවා, කියන ගැහැනු කෙනාට, "අනේ ඉවසන්න, ඔයාගේ වැරැද්දෙන්, ඔයාගේ වැරැද්ද කල්පනා කරලා බලන්න කලබල වෙන්න එපා" කියා පිළිතුරු දෙන එක වැරදියි. පළමු පහරදීමෙන්ම ඔහුට වැරැද්ද වටහා දිය යුතුයි.

වාර්ටු බාර හෙදියන් අප හා පැවසිය. දින 15 මුළුල්ලේ උක් විඳි ඇ අවසන අවසන් සුසුම් හෙළුවේ පාසැල් යන කුඩා දරු තිදෙනකු අර බිමත් පියා වෙත නම් කරමිනි.

ගැහැණුන් හට දුකක් නොදෙන අනුපම ප්‍රේමයෙන් බිරිය සහ දරුවන් රකින බෝසත් ගුණ ඇති මිනිසුන් සිටිති. එවැනි සොදුරු මිනිසුන් විරලය. දිනපතා සැමියාගේ අඩම් තෙට්ටම් නිසා කායික මානසික අඩම් තෙට්ටම් නිසා රෝහල් ගත වන කාර්තාවන් බොහෝය. ඔවුන් වෙනුවෙන්ම මේ වන විට රෝහල මගින් gender based violence උපයුද්ධයක් පැමිණිලි විශ්ලේෂණය කර උපදේශනය සහ අවැසි උපකාර ලබා දෙන පිලිවෙලක් සකස් කොට ඇත්තේද එහෙයිනි....//

උපුටා ගැනීම අනිත් කොන පිටු අංක 164 අපේ රටේ මේ ගැන ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ කොහොමද?

gender based violence desk යනුවෙන් වෙනම කාර්යාලයක් සෑම ප්‍රධාන රෝහලකම තිබෙනවා. ඒ ඔස්සේ කායික, ශල්‍ය ප්‍රසව හා නාර් හෝ මනෝවේද්‍ය මේ කුමන අංශයකදී හෝ නියෝජ්‍යට ලක් වූ කවුරුන් හෝ හඳුනාගතහොත් ඒ අය ගැන වඩා කැපවී ඔවුන් ඒ පීඩාවෙන් මුදවාගැනීම වෙනුවෙන්, ඔවුන්ට යළි ඒ පීඩා සිදු නොවීම වෙනුවෙන් ක්‍රියා කරනවා.

උදාහරණයක් ලෙස, එවන් කෙනෙක් මුණ ගැසුනොත් හෝ එවන් කෙනෙක් යැයි අපට හැඟුනොත්, මනෝවේද්‍ය අංශයේ වෛද්‍යවරයෙක්ට ඇය යොමු කර උපදේශනය මගින් ඇගේ විඳවීම හෝ පීඩනය වටහා ගන්නවා. පොලිසිය දක්වා මේ ප්‍රශ්න ගෙන යෑමට අකමැති ගැහැණු සිටිනවා. එවිට ඔවුන්ගේ පවුලේ අය ගෙන්වා කතා බස් කිරීම , සැමියාගේ හෝ නැන්දම්මාගේ හෝ මස්සිනාගේ එම හැසිරීමට හේතු සෙවීම සිදුකරනවා, එලෙස හඳුනාගත් ඇතැම් සැමියන්, බිමත්තම නියා මෙලෙස හැසිරෙනවා, එහෙමත් නැත්නම් මානසික ව්‍යාධීන් නිසා මෙහෙම අනුන්ව පීඩාවට පත් කරනවා. එවිට ඒ සඳහා වඩා අත්දැකීම් සහ පරිණාමනාත්මක ඇති විශේෂඥ මනෝවේද්‍යවරයෙකුගේ මැදිහත්වීමත් ලබා ගන්නවා, එලෙස අප මැදිහත් වූ සිදුවීම් බොහෝමයක් සාර්ථකව විසඳුවා.

මේ කාලයේ, වඩා ආගමික හෝ ධාර්මික අධ්‍යාත්මික දියුණුවක් ගැන වෙහෙසෙන බුද්ධිමත් කාර්තාවන් ලෙස ඔබ, කායික හෝ මානසික නියෝජ්‍යය කොහොම කොයි ප්‍රමාණයෙන් සිදුවුනත් පිටු දැකිය යුතුය.

ඒ එය පොඩි පාරක් හේ, තට්ටුවක් හේ, පොඩ්ඩක් බැන්නානේ, එහෙම තමයි සැමියා උනාම , බිරිඳ උනාම කියා ඉවසිය යුතු නොවේ. පෙර කාලේ එහෙම ගොඩ නැගිලිව සමාජයක් තිබුනා, නමුත් ඒක හරි දේ නොවේ. අපි හරි දේ හරි විඳිනට දැක්කම, ඒ දේවල් අපේ සමාජයේ උන්නතිය වෙනුවෙන් යොදා ගන්න ඕනේ.

අද අපි වෙනස් වුනොත්, ඉඳි සමාජය වෙනස් වෙවි. රාජ්‍ය නීති රීති තුලින් මේ නියෝජ්‍ය වැලැක්වීමට අපි කටයුතු කරන්නේ නම්, ඔබ එයට අනුබල දෙන කෙනෙකුනම් මේ සමාජය හරියාකාරව හදන්නේ කෙසේද ? ලමගේ

මහත්තයා මට පහරක් ගැහුවා, කියන ගැහැනු කෙනාට, "අනේ ඉවසන්න, ඔයාගේ වැරැද්දෙන්, ඔයාගේ වැරැද්ද කල්පනා කරලා බලන්න කලබල වෙන්න එපා" කියා පිළිතුරු දෙන එක වැරදියි. පළමු පහරදීමෙන්ම ඔහුට වැරැද්ද වටහා දිය යුතුයි.

මහත්තයා මට පහරක් ගැහුවා, කියන ගැහැනු කෙනාට, "අනේ ඉවසන්න, ඔයාගේ වැරැද්දෙන්, ඔයාගේ වැරැද්ද කල්පනා කරලා බලන්න කලබල වෙන්න එපා" කියා පිළිතුරු දෙන එක වැරදියි. පළමු පහරදීමෙන්ම ඔහුට වැරැද්ද වටහා දිය යුතුයි. රෝහල්ගත කරන්න තරම් දරුණුලෙස පහර දීම් වලට ලක්වූ ගැහැණු දැරුවියන්, මිනිසුන් මා දැක තිබේ. නමුත් කතා කර තිබේ. ඒ පියඹ නියෝජ්‍යයන් එක රැයින් සිදුවූ දේවල් නොවේ. දිනපතා නිහඬතා කෙමෙන් කෙමෙන් දරුණු වූ ඒවා වේ.

කාර්තාවන් ලෙස අපි ගාහස්ට නියෝජ්‍ය ඉවසන්න කියා කියන්නේ නම් එය සමස්ථ සමාජයට කරන්නාවූ අන්තරාවකි.